

Kammarrätterna

Rättsfall

Kurs nödvändig för fortsatt arbete i anställning?

A Besvär av C angående inkomsttaxering 1974. — C var anställd som konstruktör vid Gimoverken. Han yrkade i sin deklaration vid beräkning av inkomst av tjänst avdrag med 1 837 kr för kostnader för bilresor till Uppsala för deltagande i en kurs (Fysik A 3 elektronik) vid Uppsala universitet. Han yrkade vidare avdrag med sammanlagt 447 kr för kostnader för facklitteratur samt avgifter till studentkår och studentnation m m. — TN och LSR vägrade avdragen.

I besvär hos KR yrkade C att erhålla nämnda avdrag och anförde: Mitt arbete bestod i konstruktion av elektroniska styrsystem för verktygsmaskiner. Denna anställning hade jag fått genom att jag hade en lämplig utbildning för detta, nämligen ingenjörsexamen på teleteknisk linje, styrnings- och regleringsteknisk gren. Eftersom examen avlades 1964 och utvecklingen på detta område går mycket snabbt, var det nödvändigt att underhålla kunskapsnivån för att överhuvudtaget kunna fullgöra arbetsuppgifterna, och därmed undvika omplacering till ett mindre avancerat och sämre betalt arbete.

KR biföll besvären och yttrade: Deltagandet i ifrågavarande kurs har ej inkräktat på C:s ordinarie arbetstid, eftersom kursen varit förlagd till kvällstid. Arbetsgivaren har visserligen inte lämnat något bidrag till kurskostnaderna men har å andra sidan intygat att genomgången av kursen var ”i högsta grad nödvändig” för C:s arbete som konstruktör. — Med hänsyn till upplysta förhållanden får kursdeltagandet anses ha haft sådant samband med C:s inkomstförvärv, att de särskilda kurskostnaderna är av avdragsgill natur. Mot de uppgivna kostnadernas storlek i och för sig har TI ej framfört någon erinran. Det får anses skäligt att avdrag beviljas med hela det yrkade beloppet. (KR i Sthlm 8.2.1977.)

B Besvär av S angående inkomsttaxering 1974. — S var anställd som produktionstekniker vid Gimoverken. Han yrkade i sin deklaration vid beräkning av inkomst av tjänst avdrag med 4 820 kr för kostnader för bilresor till Uppsala för studier vid teknisk aftonskola. — TN och LSR vägrade avdraget.

KR lämnade S:s besvär utan bifall och yttrade: S:s deltagande i ifrågavarande kurs får anses ha åsyftat att ge honom teknisk grundutbildning. Arbetsgivaren har inte bidragit till kurskostnaderna på annat sätt än att S fått sin arbetstid förkortad — synbarligen tillhoppa ca fyra veckor under året — för att kunna delta i undervisningen. Utbildningen har av arbetsgivaren

förklarats vara "på sikt i högsta grad nödvändig" för S:s arbete som produktionstekniker. — När fråga är om utbildning av här förevarande slag är kostnaderna i regel ej avdragsgilla. Den omständigheten, att S fått oavkortad lön även under nyssnämnda bortovaro från tjänsten, gör honom inte berättigad till avdrag för de kostnader, han själv måst stå för. (KR i Sthlm 8.2.1977)

Anm: Se RRK R75 1:33

Avdrag för nedsatt skatteförmåga trots bankmedel

Besvär av K angående inkomsttaxering 1975. —

I sin deklaration redovisade K — född 1954 och ogift — folkpension med 9 493 kr samt livränta, vilken utgått på grund av trafikförsäkring, med 16 000 kr. Behållen förmögenhet uppgick till 176 050 kr och utgjordes helt av bankmedel. Ränta å banktillgodohavandena upptogs till 10 413 kr. I deklarationen tillgodogörde sig K avdrag med ett sammanlagt belopp av 5 751 kr avseende bl a kostnader för behandlingsresor, taxiresor, som ej bekostats genom färdtjänst, samt rehabiliteringsresor till utlandet med vårdare. K yrkade även på grund av grovt handikapp högsta möjliga extra avdrag för väsentligen nedsatt skatteförmåga. — TN vägrade avdraget om 5 751 kr men medgav extra avdrag med 7 000 kr.

Hos länsrättsrådet yrkade K att bli taxerad enligt deklarationen. Han anförde bl a att han sedan 1969 varit rullstolsbunden på grund av en trafikolycka. Även TI anförde besvär. — LSR vägrade helt avdrag.

KR yttrade: K har haft merkostnader på grund av fullständig invaliditet och bundenhet vid rullstol sedan 1969. I deklarationen har K specificerat kostnader till ett sammanlagt belopp av 5 751 kr avseende bl a behandlingsresor, taxiresor, som ej fått genom färdtjänst, samt en rehabiliteringsresa till utlandet, inklusive vårdare. Dessa kostnader är av den natur att de i och för sig är avdragsgilla enligt 50 § 2 mom andra stycket KL. LSR har funnit K:s förmögenhetsförhållanden — varmed i detta fall avses hans innehav av bankmedel om ca 176 000 kr — utgöra hinder för avdrag. — Enligt KR:s mening bör emellertid särskilt avseende fästas vid att K under beskattningsåret endast var 20 år, att han är fullständigt invalid och att det kapital han redovisat skall vara en ekonomisk garanti under resten av hans livstid, då han i motsats till andra jämnåriga inte har möjlighet att genom något arbete öka sina inkomster. Mot denna bakgrund kan det inte anses rimligt att låta förmögenheten utgöra hinder för extra avdrag. — K bör således erhålla avdrag för väsentligen nedsatt skatteförmåga med i deklarationen specificerat belopp 5 751 kr vid vardera taxeringen. (KR i Sthlm 28.3.1977.)

Anm.: Se RSV Dt 1974:57.

Fråga om stiftelse bedrivit verksamhet i skäligen omfattning

Besvär av Ise Morssings Stiftelse angående inkomst- och förmögenhetstaxering 1974.

Av för Ise Morssings Stiftelse gällande stadgar framgår bl a att avkast-

ningen av stiftelsens medel skall "användas att understödja unga skådespelares och regissörers utbildning eller för att ge dem möjlighet till konstnärliga framträdanden". Stiftelsen vars verksamhet började år 1971 gav ingen utdelning under beskattningsåren 1971—1974 utan reserverade resp års avkastning för utdelning senare.

TN åsatte ej stiftelsen taxering 1974. Däremot åsattes stiftelsen taxering för såväl inkomst som förmögenhet på talan av TI som framhöll att stiftelsen inte bedrivit någon verksamhet.

Stiftelsen klagade hos KR som yttrade: Ändamålet med stiftelsen får anses vara av sådan art som avses i 53 § 1 mom e) KL och 7 § 1 st f) lagen om statlig inkomstskatt. Utredningen ger visserligen vid handen, att stiftelsen under åren närmast efter bildandet, inklusive beskattningsåret, icke använt avkastningen av stiftelsens medel för utdelning i den avsedda verksamheten. Emellertid har i KR upplysts att stiftelsen under 1975 utdelat två stipendier om vardera 4 000 kr till en regissör och en skådespelerska i och för deras utbildning. — Med hänsyn till vad som sålunda förekommit får stiftelsen i betraktande av de förhållandevis begränsade medel som dittills funnits tillgängliga för stiftelsens ändamål — oavsett att någon utdelning inte verkstälts under beskattningsåret — anses ha bedrivit avsedd verksamhet i en omfattning som skäligen svarar mot avkastningen på stiftelsens tillgångar. — KR undanröjer med bifall till besvären och med ändring av LSR:s beslut de överklagade taxeringarna. (KR i Sthlm 14.4.1977.)

Anm.: Se RÅ 1967 not 938, 1971 not 607, RRK K75 1:29. Se även Hagstedt, Om beskattning av stiftelser s 311—318.

Kostnad för AFA-försäkring i tidigare bedriven rörelse

Besvär av D angående inkomsttaxering 1974. — I sin deklaration för inkomsttaxering 1974 i Nyköping yrkade D avdrag för kostnad för AFA-försäkring med 2 668 kr under allmänna avdrag. D upplyste att kostnaden härrörde från en av honom i Hedemora bedriven rörelse, som avyttrats i oktober 1971. — TN i Nyköping taxerade D i enlighet med deklarationen.

Hos LSR yrkade TI att avdraget skulle vägras vid den kommunala taxeringen i Nyköping. — LSR biföll yrkandet.

I besvär hos KR yrkade D att få avdrag enligt deklarationen.

KR yttrade, såvitt nu är fråga: Beträffande D:s yrkande om avdrag för premie för AFA-försäkring finner KR i likhet med LSR att denna avgift utgör avdragsgill kostnad i förvärvskällan rörelse och att på grund härav uppkommet underskott i förvärvskällan är avdragsgillt vid den statliga taxeringen. Frågan om i vilken kommun underskottet skall avräknas är avhängig av reglerna om beskattningsort. Av 57 § 1 mom KL framgår att skatt för inkomst av rörelse skall utgöras till kommun där rörelsen utövats från fast driftställe. Har fast driftställe icke begagnats, skall skatt för inkomsten, vad

gäller fysisk person, utgörs i hemortskommunen. — Av handlingarna i målet framgår att D avyttrade rörelse i oktober 1971. D kan därför ej anses ha under beskattningsåret utövat rörelsen från fast driftställe. Han är därför berättigad till avdrag för underskottet, som allmänt avdrag, vid taxeringen till kommunal inkomstskatt i hemortskommunen. (KR i Sthlm 15.3.1977.)

Konsult — arbetstagare för vilken bort dras preliminär A-skatt?

Besvär av allmänna ombudet i uppborndsfrågor angående arbetsgivares ansvar för skatt.

Enligt ett under 1968 upprättat kontrakt åtog sig byggnadsingenjören L att såsom konsult åt byggnadsbolag med början den 1 okt 1968 utföra ”fullständig teknisk och ekonomisk kontroll vid uppförandet av kombinerat affärs- och kontorshus”. Enligt kontraktet skulle ersättning för uppdraget utgå med 50 000 kr i form av fast ersättning att betalas med 3 000 kr var månad under de första 16 månaderna och 2 000 kr när uppdraget avslutats. Kontraktet var upprättat på ett ”formulär för allmänt kontrakt” grundat på Allmänna bestämmelser för konsultuppdrag inom arkitekt- och ingenjörsvksamhet (ABK 1966).

Lokala skattemyndigheten fann att bolaget brustit i sin skyldighet som arbetsgivare att för L som arbetstagare göra avdrag för preliminär A-skatt under hela 1969 samt att bolaget jämte L var ansvarigt för ett belopp av 19 907 kr, motsvarande L påförd kvarstående skatt enligt 1970 års taxering.

Hos LSR gjorde bolaget gällande att L ej varit anställd av bolaget utan varit egen företagare. Bolaget yrkade därför undanröjande av den lokala skattemyndighetens beslut. — LSR biföll yrkandet.

I besvär hos KR yrkade AO att lokala skattemyndighetens beslut skulle fastställas. Enligt AO hade bolaget icke åberopat något som visade att L i sitt agerande mot bolaget lämnat vilseledande eller oriktig uppgift, som positivt gett vid handen, att L haft egen rörelse eller haft att redovisa B-skatt.

KR ogillade AO:s talan och yttrade: Enligt det ifrågavarande kontraktet har L åtagit sig att för bolagets räkning utföra ”fullständig teknisk och ekonomisk kontroll vid uppförandet av kombinerat affärs- och kontorshus i kvarteret Bonden, Strängnäs.” — Kontraktet och de i samband därmed förekommande omständigheterna kan enligt KR:s mening inte tolkas på så sätt att L är arbetstagare hos bolaget i uppborndslagets mening. (KR i Sthlm 12.4.1977.)

Restituerade skatter — ackumulerad inkomst

Besvär av G angående inkomsttaxering 1974.

Hos LSR yrkade G, att förordningen om beräkning av statlig inkomstskatt för ackumulerad inkomst skulle tillämpas beträffande ett belopp av 6 531 kr, som utgjorde restituerade kommunalskatter för vilka G erhållit avdrag med 3 038 kr vid 1972 års taxering och med 3 493 kr vid 1973 års taxering men som restituerats till honom under 1973 och återförts till be-

skattning vid 1974 års taxering. — TI hävdade att nämnda förordning inte gällde för inkomst av tillfällig förvärvsverksamhet, som utgöres av restituerade skatter och avgifter.

LSR yttrade: Då restituerade räntor författningsenligt icke kan läggas till grund för särskild skatteberäkning enligt yrkandet, lämnar LSR framställningen utan bifall.

Hos KR vidhöll G sin ansökan.

KR yttrade: Det belopp om 6 531 kr, varom är fråga, avser, såvitt handlingarna utvisar, kommunalskatter för vilka G erhållit avdrag med 3 038 vid 1972 års taxering och 3 493 vid 1973 års taxering men som restituerats till honom 1973 och återförts till beskattning vid 1974 års taxering. Det restituerade beloppet utgör följaktligen sådan inkomst som hänför sig till minst två beskattningsår och som enligt 1 § lagen om beräkning av statlig inkomstskatt för ackumulerad inkomstskatt kan vara föremål för sådan skatteberäkning. — Den inskränkning i lagens tillämplighet i fråga om inkomst av tillfällig förvärvsverksamhet som föreskrives i 3 § 4 mom nämnda lag har icke avseende på restituerad allmän kommunalskatt för vilken avdrag åtnjutits vid tidigare års taxeringar. Något författningsenligt hinder mot att lägga ifrågavarande restituerade kommunalskatter till grund för särskild skatteberäkning enligt G:s yrkande föreligger således ej. (KR i Sthlm 2.2.1977.)